

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a dr. Varró Dénes ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** szám alatti lakos felperesnek - **(jogtanácsos neve, címe)** által képviselt **(alperes neve, címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2010. április hónap 2. napján kelt 10.a.P.21.465/2009/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 21., míg az alperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben és akként változtatja meg**, hogy a keresetet teljes egészében elutasítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 150.000.- (Egyszázötvenezer) Ft-ra felemeli.

Az alperes elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését mellőzi, és az állam terhén maradó le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 300.000.- (Háromszázezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000.- (Egyszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy 8 napon belül hivatalos lelet készítésének terhe mellett fellebbezésére rójon le további 14.000.- (Tizennégyezer) Ft eljárási illetéket.

A le nem rótt 294.000.- (Kettőszázkilencvennégyezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A felperes határozott időtartamú munkaszerződéssel 2008. október 7-től 2009. április 6. napjáig kármegelőzési felelős munkakörben dolgozott az alperes kiskőrösi áruházában. Munkaköri feladata volt az áruvédelmi tevékenység ellátása körében az operátori szobából a kamerarendszer megfigyelése, valamint az éjszakai műszakbeosztás során az eladótérben végzendő rutinellenőrzés.

Az áruház területén, így az eladótérben és a szolgálati bejárat ajtón is „kamerával megfigyelt terület” feliratú táblák kerültek elhelyezésre. A perbeli időszakban - az elsőfokú tényállás szerint - az operátori szoba ajtaján ilyen felirat nem volt.

Az alperes alkalmazottja, **(személynév)** az operátori szoba falában egy rejtett kamerát helyezett el abból a célból, hogy azzal a felperes éjszakai munkavégzését ellenőrizze, róla felvételt készítsen. A felvétel szerint a felperes a 2009. január 22., február 7. és február 11-ei éjszakai műszakban a rutinellenőrzés elvégzése céljából az operátori szobát nem hagyta el, székén ülve aludt, ezért a munkáltató utóbb figyelmeztetésben részesítette. Határozott idejű munkaszerződése lejártát követően az alperes új munkaszerződést nem kötött a felperessel.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a kép- és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát, jóhírnevét, emiatt kérte alperes kötelezését az elégtételadásra, továbbá 5.000.000.-Ft nem vagyoni kár megtérítésére. Keresete indokaként előadta, hogy 2008. február 12-én a rejtett kamera elhelyezését észlelte és miután ezt munkahelyi felettesénél sérelmezte, a munkáltató figyelmeztetésben részesítette, majd pedig a munkaszerződését - annak lejártát követően - nem hosszabbította meg. A róla készített felvétel személyes adatnak minősül, az avval való visszaélés személyiségi jogsértést eredményez. A hang- és képfelvétel elkészítéséhez nem járult hozzá, a munkavégzése ily módon történő ellenőrzéséről őt a munkáltató nem tájékoztatta, így nem volt tudomása arról, hogy az adatkezelő mely személyes adatait és milyen módon kezeli. A felvételekről a munkahelyén nagyobb nyilvánosság szerzett tudomást, ebből következően sem az alperesi munkáltatónál, sem más multinacionális cégnél biztonsági őr munkakörben elhelyezkedni nem tud. Az immateriális joghátrányt abban jelölte meg, hogy a kamera felfedezését, majd munkája elvesztését követően előállott pszichés állapotromlása miatt súlyos álmatlanságban szenvedett, orvosi kezelésre szorult. Jóhírnevét pedig az alperes azáltal sértette meg, hogy valótlanul állította, miszerint munkáját nem végzi megfelelően, a közben alszik.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelme szerint a felperes tudott arról, hogy az operátori szobában kamerás kép- és hangrögzítés történik, az erre figyelmeztető felirat az érintett időszakban a szoba ajtaján elhelyezésre került, így azzal, hogy a szobába belépett, a felvétel készítéséhez hozzájárulását adta. Emiatt személyiségi jogsértés, személyes adatokkal történő visszaélés nem történt. A felvételeket nem hozta nyilvánosságra, azokat azóta is zárt helyen kezeli, így mások számára azok nem hozzáférhetők. A jóhírnev sérelmére alapított keresetet

ugyancsak alaptalannak ítélte, miután a felperes maga sem állította, hogy az alperes a jóhírnevét sértő, valótlan tényt állított, híresztelt, avagy a valós tényeket hamis színben tüntette fel. Jogsértés hiányában a felperes nem vagyoni kárigényét is megalapozatlannak ítélte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes kép- és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000.-Ft nem vagyoni kártérítést, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 60.000.-Ft perköltség megfizetésére és rendelkezett a feljegyzett eljárási illeték viseléséről akként, hogy abból az alperes 27.000,- Ft-ot köteles megfizetni, míg 294.000,- Ft az állam terhén marad.

Határozata indokolásában mint nem vitás tényt rögzítette, miszerint az operátori szobában rejtett kamera volt elhelyezve, ennek indoka a felperes éjszakai munkavégzésének ellenőrzése volt, illetve, hogy a felperes maga is elismerte az operátori szobában és a recepción elhelyezett kamera felvételein látható kötelességszegését. Nem tulajdonított azonban jelentőséget annak - és az e körben feltárt bizonyítékokat sem értékelte -, miszerint a biztonsági szoba ajtaján elhelyezésre került-e, s ha igen, mely időpontban a „kamerával megfigyelt terület” feliratú tábla, kiemelve, hogy az érintett helyiségbe történő belépés akkor sem eredményezné a megfigyelt személy hallgatólagos hozzájárulását a titkos felvétel készítéséhez és felhasználásához, ha annak ajtaján a felirat olvasható. A fentieket értékelve megállapította, hogy az alperes a hang- és képfelvételt a felperes engedélye nélkül készítette, ezzel a Ptk. 80. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti kép- és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát megsértette.

A felperes az eljárás során azt nem bizonyította, hogy az alperes az elkészült felvételt visszaélészerűen felhasználta, avagy nyilvánosságra hozta, a munkahelyi felettesén kívül más személyt nem tudott megjelölni, mint akinek a felvétel a tudomására jutott, ezen felül azt sem igazolta, hogy a felvételek alapján az alperes dolgozója, vagy más személyek a jóhírnevét sértő kijelentéseket tettek, ezért az ezt érintő kereseti kérelmet alaptalannak ítélte. A feltárt bizonyítékok alapján nem látta bizonyítottnak azt sem, hogy a titkosan készült felvételek és azok tartalma miatt nem kötött az alperes ismételt munkaszerződést a felperessel, azt a hivatkozását pedig, miszerint a fenti eseményeket megelőzően készített beosztási terv szerint a munkaviszony megszűnését követő időszakra is beosztásra került, a fentiek alátámasztására nem ítélte alkalmasnak.

A felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét mindössze 100.000.-Ft erejéig tekintette megalapozottnak, kiemelve, hogy az alperesi jogsértés miatt a felperesnek a családi, baráti körben bekövetkezett hátrányos megítélése és az ebből fakadó felperesi jogsérelem a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése szerint a fenti összeggel reparálható. Miután a felperes munkaszerződése meghosszabbításának elmaradása

és az alperesi jogsértő magatartás között okozati összefüggést nem volt, ezért a felperes által hivatkozott egészségromlás alapján részére kártérítést nem ítélt megállapíthatónak.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezéssel élt.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a kereseti kérelmének teljes egészében helytadó döntés meghozatalát kérte. Másodlagos fellebbezése a támadott ítélet hatályon kívül helyezésére, új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára irányult. Vitatta az elsőfokú ítélet több ténymegállapítását, egyfelől állította, hogy nem a biztonsági szobában, hanem a recepción elhelyezett kamerafelvétel megtekintése után részesítette figyelmeztetésben a munkáltatója a munkaköri kötelezettség megszegése miatt és vitatta annak elismerését, hogy a munkavégzés szabályait megszegte, munkaidőben aludt. Kiemelte, hogy a figyelmeztetés ellenére az alperes munkaviszonyát határozatlan idejűvé kívánta alakítani, ezt igazolja, miszerint 2009. február végén továbbképzés céljából beiskolázta, a határozott idejű munkaviszony leteltét követő időre is munkavégzés céljából beosztotta, így az a körülmény, hogy a további alkalmazása elmaradt, egyértelműen összefüggésbe hozható a titkos kamerafelvétel készítésével, annak felismerésével, kifogásai közlésével, következésképpen a személyiségi jogsérelem megállapítható. Hivatkozása szerint a recepción elhelyezett kamera által készített felvétel a biztonsági szobán belül történtek rögzítésére nem volt alkalmas, így a munkáltatója csak a titkos kamerafelvételek megtekintésével szerezhetett tudomást arról, hogy a szobában mi történt, következésképpen ez utóbbi felvételeket az alperes dolgozói megismerték, az nagyobb nyilvánosság előtt ismertté válhatott, a felvételekhez utóbb bárki hozzáférhetett, ezáltal az alperesi jogsértés megvalósult.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés iránti igényét részletesen, annakösszecszerűségére is kiterjedően nem vizsgálta, e tekintetben teljes körű bizonyítást nem fogantatosított, bizonyítási indítványainak nem adott helyt. Az alperesi alkalmazottak tanúvallomását elfogultságuk okán a tényállás megállapítása köréből kérte kirekeszteni. Állította, hogy a titkos felvételek készítése, azok nyilvánosságra kerülése olyan idegfeszültséget, illetve egészségromlást idézett elő, amelynek orvoslására az elsőfokú ítélet szerinti kártérítés összege nem alkalmas. E tekintetben további bizonyítás lefolytatása, a tényállás teljes körű felderítése érdekében az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Másodlagos fellebbezése - a bizonyítási eljárás esetleges megismétlése és kiegészítése érdekében - az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság ítélete felvétel készítésével kapcsolatos ténymegállapításait. A jogvita eldöntése szempontjából annak bizonyítását ítélte lényegesnek, hogy a biztonsági szoba ajtaján a „kamerával megfigyelt terület” feliratú tábla elhelyezésre került-e vagy sem, érvelése szerint ennek hiányában megalapozott döntés nem hozható. A tanúvallomások e

tekintetben az alperes által előadottakat igazolták, nevezetesen, hogy a tábla a perrel érintett időszakban kifüggesztésre került, következésképpen a felperes tudott arról, hogy a munkavégzése helyszínén történekről felvétel készülhet. Megítélése szerint a Ptk. 75. § (3) bekezdésében foglalt jogosulti hozzájárulás nincs alakszerűséghez kötve, az ráutaló magatartással is kinyilvánítható, így abban az esetben, ha az adott helyiségbe belépő személyt a felvétel készítésének lehetőségéről tájékoztatják, úgy az oda történő belépéssel a felvétel készítéséhez való hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ezáltal a felvétel készítése személyiségi jogsértést nem valósít meg. Közömbösnek ítélte, hogy az operátori szobában ténylegesen volt-e kamera elhelyezve, s ha igen, milyen módon, miután a Ptk. 80. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint kizárólag az képezhet vizsgálat tárgyát, miszerint az érintett személy tudta-e, hogy róla felvételt készítenek vagy sem. Tekintve, hogy a szoba ajtaján a felirat a felperes által is olvasható volt, így a belépéssel a felvétel készítéséhez hozzájárulását adta, ezáltal az alperes magatartása nem jogsértő.

A peres felek fellebbezési ellenkérelme az ellenérdekű fél fellebbezésével érintett elsőfokú ítéleti rendelkezések helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése alaptalan, míg az alperes fellebbezés alapos.

A Ptk. 75. §-ának (1) bekezdése általánosságban írja elő, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A képmással és hangfelvétellel kapcsolatos személyhez fűződő jogokat a Ptk. 80. §-a szabályozza. A Ptk. 80. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A Ptk. 80. § (2) bekezdése szerint pedig képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A jogszabály a képmás vagy hangfelvétel készítéséről külön nem rendelkezik. A Ptk. 80. § (1) bekezdéséből következik azonban, hogy a személyhez fűződő jogok megsértése megvalósulhat a képmás vagy hangfelvétel készítésével is, ha valaki az érintett engedélye nélkül, illetéktelenül hatol be a személyiségi érdekkörbe, így például ha rejtett kamerával, titkos lehallgatással készít felvételt. A kép- és hangfelvétel engedély nélküli elkészítése önmagában visszaélésnek minősül. A jogsértőt terheli annak bizonyítása, hogy a hangfelvétel elkészítése nem volt visszaélésszerű (BH2008. 266.) Ennek megfelelően a perben üggyöntő volt az, hogy az alperes részéről a felvétel készítése jogellenesen, avagy a felperes hozzájárulásával történt. Helytállóan hivatkozik az alperes arra, hogy a hozzájárulás kifejezése nincs alakszerűséghez kötve, az szóban, írásban, ráutaló magatartással egyaránt megadható. Ilyen ráutaló magatartásnak tekinthető az, ha az érintett személy tudja, hogy abban a helyiségben, ahová belép, felvétel készítése történik, avagy történhet. Amennyiben ez ellen nem tiltakozik, úgy a felvétel készítéséhez történő hozzájárulását megadottnak kell tekinteni. Jelen esetben tehát azt kellett vizsgálni, hogy a felperes a kép- és hangfelvétel készítésének lehetőségéről tudott-e.

Oszlja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, miszerint a bizonyítási eljárás adatai alapján nem lehetett egyértelműen állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperes munkavégzése helyéül szolgáló ún. operátori szoba ajtaján a „kamerával megfigyelt terület” feliratú tábla a perrel érintett időszakban kifüggesztésre került-e. Ennek kapcsán az elsőfokú bíróság tanúbizonyítást foganatosított, e tanúvallomások mérlegelése alapján azonban egyértelmű következtetéseket nem lehetett levonni. A meghallgatott tanúk közül **(tanú személyneve 1.)-nek** nem volt tudomása arról, hogy a fenti tábla az ajtón elhelyezésre került-e, míg **(tanú személyneve 2.)** úgy nyilatkozott, hogy az operátori szoba ajtaján ilyen felirat a perrel érintett időszakban nem volt. A felperes sem vitatta, hogy ez utóbbi tanú az alperessel perben áll, ennél fogva tőle elfogulatlan tanúvallomás nem várható. A további tanúk, így **(tanú személy neve 3.), (tanú személyneve 4.) és (személynév)** az alperes alkalmazottai, emiatt ugyancsak nem tekinthetők elfogulatlanoknak, különös tekintettel arra is, hogy az alperesnél betöltött munkakörüknél fogva a kép- és hangfelvétel készítésének körülményei esetleges munkajogi felelősségüket is felvetheti, így ahhoz, hogy az alperesre nézve kedvező tartalmú tanúvallomást tegyenek, nyilvánvalóan nyomatékos érdekük fűződött. Ennél fogva vallomásukra tényállást nem lehetett alapítani.

A fentiekkel ellentétben azonban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a nem vitatott tény, miszerint az áruház egész területén, így az eladótérben és a szolgálati bejáraton is több helyen kifüggesztésre került a kép- és hangfelvétel elkészítésére vonatkozó figyelemfelhívás, amiből arra vonható le következtetés, hogy az áruház teljes területén, így a kizárólag az alkalmazottak által használt helyiségekben is - a mosdó, öltöző és az egyéb hasonló funkciójú helyiségek kivételével - kamerás megfigyelés zajlik. Ezáltal közömbössé vált annak vizsgálata, hogy az operátori szoba ajtaján volt-e ilyen tartalmú felirat, azt ugyanis a felperes sem tette vitássá, hogy a szolgálati bejáraton az elhelyezésre került. Azzal, hogy a felperes az áruház területére lépett, illetve a szolgálati bejáraton keresztül az alkalmazottak számára nyitva álló helyiségbe belépett, ráutaló magatartással hozzájárulását adta a kép- és hangfelvétel készítéséhez, amelyből következően az alperes a felvétel elkészítésével jogsértést nem követett el. Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a jogvita elbírálása szempontjából ugyancsak közömbös, hogy a felvétel rejtett, avagy a felperes által is látható módon elhelyezett kamerával készült, és annak sincs jelentősége, hogy az operátori szobában ténylegesen elhelyezésre került-e kamera, ugyanis csak az képezhette a vizsgálat tárgyát, hogy a felperes tudott-e a felvétel készítéséről, illetve annak lehetőségéről, avagy sem.

Miután a felperes részéről a már kifejtettek folytán a felvétel készítéséhez történő hozzájárulást megadottnak kell tekinteni, így alperesi jogsértés hiányában alaptalan az ezzel okozati összefüggésben előterjesztett nem vagyoni kárigény is, annak érdemi vizsgálata szükségtelen volt. Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A fentiek miatt a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezáltal köteles viselni az alperes perrel kapcsolatban felmerült költségeit a Pp. 78. § (1) bekezdése és az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a/ pontja értelmében. A Pp. 24. § (1) bekezdése szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó, ha pedig az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, az a megyei bíróság előtt első fokon indult peres eljárásban 350.000.-Ft, a 2010. január 1. után indult eljárásokban 450.000,- Ft (Itv. 39. § (3) bekezdés b/ pont). Ha a felperes egy keresetben objektív és szubjektív szankciót együtt érvényesít, az a perérték meghatározása szempontjából egységes keresetnek minősül és ilyen esetben az összegszerűen meghatározott kártérítési követelést kell az illeték alapjaként is figyelembe venni. Együttesen érvényesített igények esetén a meg nem határozható perérték akkor szolgálhat a pertárgyérték megállapításának alapjául, ha az így számítandó érték meghaladja a kártérítési követelést (EBH. 1999/94. számú jogeset). Jelen esetben a felperes a jogsértés objektív szankciói mellett 5.000.000.-Ft kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, így a fentiek értelmében ez az összeg minősül pertárgyértéknek. Az ítéletábra az ennek alapul vételével meghatározható ügyvédi munkadíj összegét mérsékelte és az ügy viszonylag egyszerű megítélésére, a kifejtett ügyvédi tevékenységre tekintettel - a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2.§. (2) bekezdése alapján - azt 150.000.-Ft-ban állapította meg, ennek megfelelően a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét felemelte. Egyidejűleg mellőzte az alperes elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését és a felperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentességre tekintettel az állam által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegét 300.000.-Ft-ra felemelte.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, míg az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárási költségeinek viselésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdés alkalmazásával.

Az alperes fellebbezése alapján felmerült másodfokú eljárási illeték összege az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c/ pontja szerint 24.000.-Ft, ezzel szemben az alperes fellebbezésén csak 10.000.-Ft eljárási illetéket rótt le. Erre figyelemmel az ítéletábra az Itv. 74. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest további 14.000.-Ft eljárási illeték lerovására hivatalos lelet készítésének terhe mellett.

A felperes pervesztes lett, ezért a személyes költségmentességére figyelemmel feljegyzett 294.000.-Ft fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

S z e g e d, 2010. szeptember 22.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró